

Spiegelschrift

[terug](#)

Uitgave najaar 2007

Spiegelschrift

VERENIGING VRIENDEN VAN HET SPIEGEL

Jaargang 28, december 2007

De vereniging Vrienden van het Spiegel heeft tot doel:

"..het beschermen en het voorkomen van aantasting van het milieu (met name de natuur) en het woon- en leefklimaat in de woonwijk 'het Spiegel te Bussum.."

Alsmede "het bevorderen van de gemeenschapszin tussen de bewoners in de wijk".

Bestuur

Folkert vd Graaff, Prins Mauritslaan 23	6934844
Milou Aarts, Herenstraat 58a	6919812
Neeltje Jansen, Groothertoginnelaan 20	6478595
Jacques Nagel, Statenlaan 26	6982261
Mariëtte Kemme, Koedijklaan 13	6980320
Vincent Mispelblom Beyer, Koningslaan 65	5880564
Saskia Vergouwen, Statenlaan 28	6989166

Lidmaatschap

Het lidmaatschap van de vereniging bedraagt minimaal € 6,00 per kalenderjaar. U kunt lid worden door overschrijving van dit bedrag op rekeningnummer P 105684 tnv Vrienden van het Spiegel te Bussum ovv nieuw lid. Vanaf dat moment bent u automatisch lid van de vereniging.

Spiegelschrift

Verschijnt tweemaal per jaar.
Redactie: Milou Aarts, Mariëtte Kemme

INHOUD

Spiegelschrift december 2007

inhoudsopgave

Voorwoord	2
De favoriete plek	3
Notulen ALV 28-6-2007	4
Studio Concordia	7
Bedrijven in het Spiegel Squash en Wellness	8
Kappen met Kappen	10
Golfwedstrijd	11
Van een bewoner	12
Programma Tindalstiching	13
Namen van villa's	14
Nominaties Zilveren Spiegel 2008	17
Stedenbouw en verstedelijking In historisch perspectief	18

Buiten. Niet een tijd

Voorwoord

Tegen de tijd dat U dit leest is de langste nacht nabij of net achter de rug. Terwijl het Spiegel zich tooit in de winteruitrusting hebben wij er in Bussum een ijsbaan bij. Ga voor al kijken, wellicht schaatsen, een mooi initiatief dat goed is uitgewerkt.

In de wijk weinig opwinding, anders dan dat de plannen rondom Bensdorp onze blijvende attentie vergen. In de voorbije periode heeft de vereniging de gemeente laten weten dat aantasting van het geitenweitje voor niet acceptabel is. Het is nog niet eens zo lang geleden dat het geitenweitje door inspanningen van de vereniging feestelijk heropend werd. Het vormt in de wijk een herkenbaar punt waar ook vele jonge kinderen genieten van de dieren.

Na de winter, wie weet kunnen wij weer eens schaatsen op natuurijs aan het eind van de Meerweg, gaan wij richting Koninginnedag waar ook dit jaar over de Zilveren Spiegel gestemd kan worden, over de nominaties tot nu toe verder in dit nummer meer.

De algemene ledenvergadering van de vereniging blijft mager bezocht: de gedachtewisseling met de aanwezigen is telkens weer verrassend en van waarde. U bent lid, gebruik Uw vergaderrechten en deel met ons Uw gedachten, zorgen en ideeën over onze wijk. Hopelijk treffen wij U in juni bij de jaarvergadering.

Tot slot langs deze weg een woord van dank aan onze bezorgers die weer de tijd hebben genomen om u dit spiegelschrift te bezorgen!

Folkert van de Graaff

Mijn favoriete Spiegelplek

In het vorige Spiegelschrift hebben we u gevraagd wat uw favoriete plek in het Spiegel is. Hierbij een prachtige reactie.

Met uitzondering van een paar jaar Naarden, woon ik mijn hele leven in 't Spiegel en eigenlijk overal even mooi en naar mijn zin.

Maar de belangrijkste plek is het huis dat dit jaar (pas) zijn derde bewoners heeft gekregen: Bredelaan 11. In 1912, in opdracht van mijn grootouders gebouwd en hoewel geboren in het Majellaziekenhuis zijn de eerste zeven jaar van mijn leven daar bepalend/onuitwisbaar voor mij geweest.

In mijn kinderogen waren huis en tuin enorm groot (dat bleek bij een bezoek in de jaren 90 toch wel mee te vallen). Vooral de tuin, achter en opzij van het huis heeft een grote indruk gemaakt: een rozenperk met zonnwijzer bij het terras, en dan volgde een haag met een trapje naar de boomgaard met as kwetsen en pruimen waar jaarlijks taarten van werden gebakken.

Ook plukten we aardbeien en bessen en was er een grote walnotenboom (die door de 2^e bewoners is gerooid ivm ziekte). De tuin eindigde met de Bredesloot, waar we, en vele Bussummers leerden schaatsen.

De verhalen over het verstoppen van de jonge mannen (vader, een oom etc.) in de weilanden achter de sloten van de Bredelaan of tussen de vloer en plafonds op de tweede etage (WO II, 1940-1945) vergeet ik nooit. Nog steeds is het zich op 'ons' huis vanaf de Gooilandseweg voor mij bepalend en ik hoop dat de nieuwe bewoners het huis weer in de oude staat laten verbouwen met het smeedijzeren hek ervoor, waarin de letters 'Weidenhof' stonden (de naam van het huis) en wie weet komt de eerste steen (bij de oude voordeur) weer boven water.....

I. Kirchner

Spiegelschrift december 2007 3

Notulen ALV juni 2007

ALV Vrienden van het Spiegel 28 juni 2006

Aanwezig: 10 leden, 4 bestuursleden en 2 voor te stellen bestuursleden van de Vereniging Vrienden van het Spiegel

De voorzitter opent de vergadering

Mededelingen en opmerkingen

Wegens persoonlijke omstandigheden is de secretaris van het bestuur vanavond niet aanwezig. Hierdoor zal ook het jaarverslag van 2006 in een later stadium verstrekt worden.

Notulen ledenvergadering vorig jaar

geen opmerkingen

Financieel jaarverslag 2006 (zoals vermeld in het voorjaarsnummer)

De opbrengsten zijn toegenomen door een hogere gemiddelde bijdrage per lid en hogere opbrengsten uit advertenties en overige opbrengsten. Het aantal betalende leden is iets afgenomen en ligt momenteel rond de 725 tot 730 betalende leden.

Vorig jaar september is een reminder verstuurd naar alle leden die toen nog niet betaald hadden, leden die toen nog verzuimden te betalen hebben het december nummer van het Spiegelschrift toen niet meer ontvangen.

De verwachting is dat de kosten voor het Spiegelschrift in 2007 zullen toenemen algevolg van een luxere en daarmee duurdere uitvoering van het Spiegelschrift.

Het resultaat dat geboekt is in 2006 zal toegevoegd worden aan het eigen vermogen van de Vereniging.

Aan de kant van zowel de debiteuren (slechts 1) en crediteuren (ook 1) worden geen noemenswaardige problemen verwacht.

Verslag Kascommissie

- Van de kascommissie zijn dhr vd Berg en dhr Heyen aanwezig.
- Kascommissie stelt de vergadering voor de penningmeester decharge te geven tav het huidige financieel jaarverslag.
- Net zoals vorig jaar geeft de kascommissie aan dat het wenselijk zou zijn om een of meerdere nieuwe leden aan de kascommissie toe te voegen om de voortgang van de commissie te waarborgen en de huidige leden de mogelijkheid te bieden zich ergens in de toekomst terug te trekken. Voor komend jaar blijft de huidige samenstelling van de kascommissie gehandhaafd.

De gemeente Bussum heeft besloten om Bendsdorp binnen het bestemmingsplan van het centrum te laten vallen en het daarmee dus uit het bestemmingsplan van het Spiegel te halen. Hier is bezwaar tegen aangetekend. Algemene opmerking over Bendsdorp is dat we rondom de problematiek in een pat stelling zijn geraakt en dat we eigenlijk op het zelfde punt zitten als waar we begonnen zijn.

Het zogenaamde geitenweitje is ook uit het bestemmingsplan gehaald en dit vindt de Vereniging een zorgelijke ontwikkeling.

De voorzitter merkt op dat er momenteel een toename plaatsvindt van het aantal kantoren dat zich binnen het Spiegel vestigt en dat kantoren een meer nadrukkelijke rol gaan spelen in het Spiegel. Deze punten worden nader onderzocht en hebben de aandacht van het bestuur.

Dhr Krikke (van de Graaf Wichmanlaan) brengt 2 punten naar voren die hij met het bestuur wil delen:

Hij maakt bezwaar tegen een van de nominaties voor de Zilveren Spiegel. Het huis aan de Nieuwe 's Gravelandsweg dat genomineerd was valt niet onder de criteria van de 'wedstrijd' aangezien het een nieuwbouw huis is. Hierover heeft hij in een eerder stadium 2 emails gestuurd waarop hij geen reactie gekregen heeft. De voorzitter antwoordt hierop dat onderzocht zal worden waarom er geen antwoord is gestuurd op de emails van dhr Krikke en dat hij deze gang van zaken betreurt. Het bestuur is van mening dat volgens de 'regels' van het spel/ de wedstrijd om de eer van de Zilveren Spiegel bovengenoemde nominatie wel voldeed. Het bestuur zal dit nader bekijken en wellicht een aanpassing van spelregels doorvoeren. Er worden door het bestuur 2 nieuwe leden voorgedragen. De heer Krikke merkt op dat het hem niet duidelijk was dat er vacatures waren en stelt voor dat dit in het vervolg duidelijker naar voren moet komen. De voorzitter merkt hierover op dat het bestuur van de Vereniging bestaat uit vrijwilligers die zich nadrukkelijk inzetten voor de Vereniging. Indien er leden zijn die graag iets willen doen dan worden zij van harte uitgenodigd om zich te melden.

Er wordt opgemerkt dat het Spiegelschrift in sommige gevallen heel laat in de bus is gevallen. Dit is een zaak die wij allen betreuren en het bestuur geeft aan dat zij de verspreiding van het Spiegelschrift onder de loep zullen nemen en wellicht dit de volgende keer op een andere manier zullen organiseren.

Een vraag vanuit de vergadering is of er iets gedaan wordt aan het teruglopend aantal leden. Hierop antwoordt het bestuur dat er momenteel geen actief beleid is om nieuwe leden te werven, anders dan anders. Opgemerkt wordt daarbij dat natuurlijk altijd gecheckt wordt of iemand lid is als zijn/haar huis genomineerd wordt voor de Zilveren Spiegel.

Op de vraag wat er gebeurt met het eigen vermogen dat we momenteel in kas hebben antwoordt de voorzitter dat we dit geld reserveren voor mogelijke juridische procedures die we als Vereniging moeten starten mocht dit noodzakelijk zijn. Ander-

zijds zouden we een deel van het geld kunnen gebruiken om de website te professionaliseren en meer periodiek bij te houden. Voorgesteld wordt om dit bv door een scholier te doen, dit zal de kosten beperken en lijkt een ieder een uitstekende oplossing. Vanuit de Vereniging zal een oproep gedaan worden om hiervoor iemand aan te trekken.

Opgemerkt wordt dat het uiterlijk van het Spiegelschrift verbeterd is maar dat de inhoud wat aan de magere kant was. Er zou meer input van de leden in mogen komen. Hiertoe wordt ook gerefereerd aan het tijdschrift van de Historische Kring van Bussum. Wellicht zouden we in de toekomst met hen kunnen samenwerken, bv bij het aanleveren van copy? Dhr Heyen van de kascommissie geeft aan dat hij lid is van deze Historische Kring van Bussum.

Terugkomend op het probleem van de bezorging van het Spiegelschrift wordt gesuggereerd dat middels een advertentie dan wel een redactioneel stukje in een plaatselijke krantje een aankondiging gemaakt kan worden dat het Spiegelschrift er is. Dan weten leden ook dat ze het Spiegelschrift hadden moeten krijgen mocht er iets mis zijn gegaan met de bezorging.

De voorzitter dankt iedereen voor zijn of haar komst en sluit de vergadering.

STUDIO CONCORDIA HEET VOLGEND JAAR STERREDAALDERS

Het einde van de Televisie in het Spiegel

Na de oorlog vond in Bussum de eerste Nederlandse openbare televisieuitzending plaats vanuit een voormalig protestants kerkje in het centrum. Vanuit deze Studio Irene werd in 1951 de eerste (zwart/wit) uitzending van Nederland uitgezonden. Studio Irene is na jaren van leegstand in de jaren 90 afgebroken en vervangen door een relatief groot nieuwbouwproject met winkels en woningen in het centrum. Door de uitbreiding van de NOS terreinen en de aanleg van het mediapark konden alle activiteiten zich in de radio- en mediastad Hilversum concentreren.

Ook het Journaal was aanvankelijk in Bussum gevestigd.

Tot 16 februari 2007 was het hoofdkantoor van [MTV Networks Benelux](#) nog gevestigd in Bussum in het plaatselijk bekende [Studio Concordia](#) (iets ten westen van [station Naarden-Bussum](#)). Medio februari 2007 verhuisde men echter naar Amsterdam. Vanaf volgend jaar heet Studio Concordia De Sterrendaalders, een kinderdagverblijf. De naam is niet alleen de titel van een sprookje van Grimm, maar ook een verwijzing naar de vele tv-en muzieksterren die ooit de voorlopige studio in en uit liepen. Voordat Concordia een televisiestudio werd is het ook gebruikt als theater en muziekschool. Dat verleden haalt het kinderdagverblijf weer een beetje terug. Het pand biedt veel mogelijkheden voor kinderactiviteiten, met name voor de naschoolse opvang. Er zit een enorm theater in waar ze theater kunnen aanbieden. De kleedkamers zijn heel geschikt als muziekruimte en het voormalige archief onder het podium kan iets gedaan worden met sport. Voor het restaurant liggen er plannen om een kinderkookcafé van te maken. Gelegen dichtbij vier basisscholen lijkt dit de ideale plek met goede bereikbaarheid om te lopen.

Bedrijven in het Spiegel; Squash en Wellness

Topsport en gezondheid bij Squash & Wellness

1999 Hoe het allemaal begon.

Naast het zwembad staat Squash & Wellness, een gezellige sportlocatie met voornamelijk squashbanen. Een nieuwe aandeelhouder en de toekomstige eigenaar van het complex, Ruud van den Brink, heeft dan al de dringende behoefte om het centrum ook veel meer fitness faciliteiten te laten bieden. En nog veel meer eigenlijk. De grote wens is om het te laten uitgroeien tot een ontmoetingsplaats voor jong en oud. De sociale functie staat hoog in het vaandel en alles wat het centrum te bieden heeft, zou van topkwaliteit moeten zijn. Het dromen begint ...

2005 De verbouwing.

Na het verwerven van het eigendom van het sportcentrum, kunnen de wensen in vervulling gaan. Daar waar de laatste jaren al de nodige uitbreiding had plaatsgevonden in het aanbod van Squash & Wellness, ligt de weg nu vrij om een ambitieus project te starten. Althans nog even wat vergunningen regelen, gesprekken voeren over parkeerplaatsen en andere ruimtelijke indelingen en de financiering regelen. Moet kunnen!

Zoals vaak het geval, blijkt dat altijd weer meer voeten in aarde te hebben dan je zou willen. Maar met doorzettingsvermogen en de wil om het droomplan te realiseren, is uiteindelijk alles geregeld. En hoe!

2007 Het einde!! .. of nog meer?

Na een intensieve verbouwingsperiode van bijna 2 jaar tijdens welke de show gewoon door moest kunnen gaan, is Bussum een fonkelnieuw multifunctioneel sportcentrum rijker.

Met een oppervlakte dat verdubbelde naar 3.600 m², een professionele crew, kwalitatief hoogwaardige apparatuur, een gezellige kinderopvang, een winkel met sportartikelen, sauna en zonnebanken, diverse aspecten van lichaamsverzorging, vergaderfaciliteiten gekoppeld aan het sporten en last but not least een heerlijke gelegenheid om wat te drinken en te eten, staat het Squash & Wellness van Ruud van den Brink naast het eveneens vernieuwde zwembad te stralen.

Een grote variëteit aan sporten en sport gerelateerde zaken worden met aanstekelijk enthousiasme, op een kwalitatief hoogwaardige manier en met gevoel voor sfeer gepresenteerd.

Nu nog meer uitbereiding van de saunagang. "Het zou mooi zijn als we die nog luxer zouden kunnen maken met een rust en zonneterras aan de zuidzijde van het pand," vervolgt Ruud zijn verhaal. De fundering is reeds gelegd voor een prachtige buiten sauna, het zou volmaakt zijn met een buitenvijver, hoelang is dat nog toekomstmuziek ?

Het ledenaantal is inmiddels fors toegenomen. Maar er is nog voldoende ruimte om u naar eigen behoefte aan te sluiten bij de almaar groeiende groep sportieve mensen die het **"gezond ouder worden"** hoog in het vaandel hebben staan.

Abonnementen zijn er in vele vormen afgestemd op de behoefte van de klant. Van basis MemberCards tot GoldCards en BusinessCards hierin zijn ook de mogelijkheden voor zakelijke doeleinden meegenomen.

De achterzijde met het zonnige terras

Kappen met kappen

Deel 2: Inmiddels, op het gemeentehuis...

Vincent Mispelblom Beyer

Al weer meer dan anderhalf jaar geleden schreef ik in het Spiegelschrift over de bomen in het Spiegel. Veel mensen in onze buurt maakten zich zorgen over het kappen van bomen. Op bijna alle plaatsen waar nieuwe bewoners in een huis trokken, verdwenen mooie oude bomen. En kwam er niets of weinig groen voor terug.

Het groen leidt een maar matig beschermd leven in het Spiegel (waar niet?). En daar het meeste groen in het Spiegel particulier beheerd wordt, levert dat vragen op. Wanneer veel mensen besluiten te gaan kappen, wordt het Spiegel dan gewoon minder groen? Mag dat zomaar, tast dat niet het karakter van de wijk aan? Of moeten gekapte bomen altijd vervangen worden door nieuwe? En voorziet het beschermde dorpsgezicht hier in, of gaat dat alleen over de stenen?

Eén ding is zeker: er is het afgelopen jaar beduidend meer gekapt dan herplant. De bomenstand loopt dus terug.

We besloten begin 2006 eens een specifiek geval in de buurt te nemen als proefobject. Op een perceel werden bijna 30 oude bomen gekapt, zonder dat er ook maar één nieuwe boom voor in de plaats kwam. Dat de kapvergunning überhaupt verleend was, vonden we al opmerkelijk. De bomen waren in prima staat, niet al te oud en stonden verspreid in de tuin. Wanneer er gekapt werd om meer licht in de tuin te krijgen, was het niet nodig om alle bomen weg te halen. Na de kap ontstond er een opvallend lege plek.

Het blijkt dat de gemeente een regeling voor het kappen van gezonde oude bomen heeft. Een boom wordt door de gemeente op leeftijd geschat. Dan zoekt men de verwachte levensduur van de boom op, en wanneer de boom minder dan de 15 jaar verwijderd is van de verwachte dood, mag de boom gekapt worden. Volgens deze regel had Anne Frank haar geliefde kastanje nog vanuit het Achterhuis tegen de vlakte zien gaan.

Maar hoe zit het dan met het herplanten op het bovengenoemde perceel? Er bleek een herplantingsplicht te zijn opgelegd. Maar al wat er gebeurde, geen nieuwe boompjes. En navraag bij de gemeentelijke dienst Groenvoorziening leverde ons alleen maar een verwijzing op naar de afdeling Handhaving. Die wisten echter van niets en moesten de zaak gaan uitzoeken. We zouden er nog van horen. Toen we ze toch weer belden (het toegezegde telefoontje bleef te lang uit) bleek het geval uitgezocht te zijn, en zou er actie ondernomen worden. Want er moest al herplant zijn. Kort daarna vernamen we dat de huidige bewoners echter niet genoeg geld hadden om bomen te kopen, en toen het geld er even later wel was, was inmiddels het seizoen voor de bomenplant verstreken. Onzin natuurlijk, gekweekte bomen kunnen in ieder seizoen geplant worden.

En zo ging het verder. Maar 18 maanden na dato is er nog geen nieuwe boom de grond in, en nieuwe navraag bij de afdeling Handhaving van de gemeente levert een bekend antwoord op: men is niet op de hoogte van de zaak en ze gaan het meteen uitzoeken. De afdeling Handhaving is weer terug waar ze startte. Eigenlijk om gek van te worden

Gelukkig komt er ook een hoopvol geluid uit het gemeentehuis! Want gemeenteraadslid voor de PvdA Marjo Peeters had het Spiegelschrift ook gelezen, in het bijzonder het artikel over de bomen, het groen en het herplanten. Of juist het gewoon helemaal niet herplanten. Half november heb ik een gesprek met haar gehad en heb begrepen dat zij onze standpunten deelt. Zij zal hier dan ook in de Raad vragen over gaan stellen. En niet alleen dat, ook wil zij bekijken of de regel dat een boom 15 jaar voor de geprognosticeerde dood mag worden gerooid wel zo'n zinnige is. 15 jaar is een heel lange tijd. Ook zal ze vragen stellen over de herplantingsplicht en de naleving hiervan.

En dan hebben we het nog niet eens gehad over het weinige groen in onze buurt wat van de gemeente is. De mooie oude bomen die op de Middenlaan stonden,

moesten plaatsmaken voor de uitbreiding een kinderspeelplaats. Dat heeft ook heel wat vragen opgeroepen. En al helemaal omdat de vergunningen ten tijde van de kap helemaal niet in orde waren. De gemeente lijkt het allemaal niet zo nauw te nemen.

We houden jullie op de hoogte, in het volgende nummer meer. Wordt vervolgd.

GOLFWEDSTRIJD HET SPIEGEL TEGEN HET REMBRANDTKWARTIER

In Juni 2007 vond onder prima weersomstandigheden de eerste golfwedstrijd plaatst tussen bewoners van het Spiegel en het Rembrandtkwartier in Naarden op Golfbaan Naarderbos.

In de ochtend werden individuele wedstrijden gespeeld, gevolgd door teamwedstrijden in de middag. De bewoners uit Naarden bleken aan het eind van de dag de sterkste en wonnen met 12,5 tegen 9,5. De organisatoren Jurgen Heeneman en Terrence Bruyn konden daarom beker en champagne overhandigen aan de beide teamcaptains. Onder het genot van een hapje en drankje en muziek werd de gezellige dag afgesloten. Vele enthousiaste reacties uit het Spiegel om volgend jaar weer een wedstrijd te organiseren. Golfers kunnen informatie opvragen bij Mariëtte Kemme (Jet.kemme@planet.nl).

Van een bewoner, bestemmingsplan 't Spiegel- welke kwaliteit mogen wij verwachten.

Velen van U namen de moeite B&W een brief te schrijven, opdat locale details verwerkt zouden kunnen worden in deze regelgeving, opdat deze goed past bij onze unieke leefomgeving.

Helaas de regelgeving was vanuit Rotterdam, gekopieerd uit andere plannen- niet passend, de kaarten niet bijgewerkt. U kwam op inspraakavonden, commissievergaderingen, men maakt notulen, maar er veranderde niets.

Na de inspraak en **na** de commissievergadering wijzigde B&W nog enige zaken, juist voor de raadsvergadering, die zeker Uw aandacht nodig hebben:

- * De wijzigingsbevoegdheid van B&W is sterk vergroot, zij kunnen nu op eigen gezag, 2 meter hogere goot/nokhoogten toestaan zonder de gemeenteraad te consulteren/informereren.
- * de bestemming KERK is nu gewijzigd in de veel bredere bestemming MAAT SCHAPPELIJK, waarschijnlijk nadat bewoners van de Iepenlaan problemen hadden met gebruik van een kerk als galerie of gehandicaptenzorg wegens te verwachte parkeeroverlast.
Het gevolg is dat als een kerk nu verkocht wordt of een ander gebruik krijgt, er geen bezwaar gemaakt kan worden, ondanks een sterk toegenomen kans op overlast. Volgende bestemmingen zijn extreme voorbeelden van wat onder deze bestemming kan vallen, met vele soorten effecten (verkeer, parkeren, overlast) op Uw omgeving: Gemeentehuis, dokterspost, ambulancepost, brandweer, psychiatrische kliniek, daklozen opvang, creche, school, jongeren huisvesting enz

Tevens bleken ook inrit vergunningen niet op de kaart verwerkt, goothoogten fout en de veel in het Spiegel voorkomende mansarde kap blijkt in de toekomst verboden, de dakhelling moet tussen bepaalde waarden liggen, die hierbij niet passen.

Ook de beperkte mogelijkheid om te bouwen in grotere tuinen, doordat het totaal van aan- en bijgebouwen maximaal 75m² mag zijn terwijl ook delen van het huis hierbij nog vaak meetellen wordt door velen als een onrechtvaardige beperking gevoeld, zeker buiten het beschermd dorpsgezicht, die geen doel dient.

Allemaal houden wij van onze woonomgeving, regelgeving is daarom bijkans overbodig, wij maken het mooi, mooier, maar soms ook groot, wanneer dan te groot? Eigenlijk is dat meestal de gemeente zelf, die altijd maar meer wil bouwen., denk bijvoorbeeld aan Bensdorp. Onder druk van potentiële problemen met het beschermde dorpsgezicht zwichtte de raad en keurde het plan goed.

Al met al kan dit reden zijn de provincie te verzoeken het plan niet- met zoveel fountengoed te keuren, zie hiervoor de gemeentelijke website:
www.bussum.nl/ bouwen en wonen/ visie en beleid/ bestemmingsplannen
Stuur svp.een kopie aan de vereniging 't Spiegel opdat zij U mogelijk kan ondersteunen of acties kan coördineren

Tindalstichting Kamermuziekprogramma 2007/2008

- 12 januari 2008 Maandelijks Musikaal Tijdverdrif – Ensemble ' La Récolte '
- Nederlandse muziek uit de 17e en 18e eeuw van Jacob Lustig, Johan Schenk, Jacob Klein, Willem de Fesch en Sybrandt van Noordt, Nico van der Meel tenor Pieter-Jan Belder clavecimbel en blokfluit , Saskia Coolen blok fluit en gamba Frank Wakel kamp cello en gamba
- 9 februari 2008 Mozart's serenades voor blazers in de NPB Kerk
- Otteto Amsterdam & Hans Roelofsen Violone. De Gran Partita KV 563 van Mozart en andere werken uitgevoerd op historische instrumenten
- 22 maart 2008 Concert Spirituel in de NPB Kerk Bussum toegang 25 euro
- Reina Boelens sopraan, Femke de Boer alt , Parkanyi Kwartet & Hans Roelofsen Bas Vaughan Schlepp orgel, Bach's bewerking van Pergolesi's Stabat Mater, Mozart's bewerking van Bach Adagio en fuga in c kl.t. KV 546, Georg Philipp Telemann Die Harmonische Gottesdienst
- 19 april 2008 Drie prijswinnaars van het Franz Lisztconcours Utrecht 2008
- programma n.t.b.
Jörgen van Rijen trombone & Ralph van Raat piano
Twee briljante jonge Nederlandse musici (Nederlandse Muziek prijs) spelen werken van o.a. Saint Saëns, Debussy, Bozza, Honneger, Hindemith, Gershwin en Bernstein
- 22 juni 2008 Strawinsky's l'Histoire du Soldat
(Openluchtvoostelling in de tuin van de Tindalvilla)
- Daniel Rowland soldaat & viool Annebeth Webb viool, Hans Roelofsen bas, Hein Wiedijk klarinet, Gustavo Nunez fagot, Bert Langekamp cornet, Jörgen van Rijen trombone, Gustavo Gimeno slagwerk
N.B.Dit evenement is niet in het abonnement inbegrepen

NAMEN VAN VILLA'S

Dit wordt de laatste lijst met de verschillende namen die de huizen in de loop der tijden gehad hebben.

Beerensteinerlaan 24 heeft weer zijn vroegere naam "Frisia" terug krijgen.

Korte Meijerkampaan 11a heet "t Voorom"

Op **Gooilandseweg No 8** is de naam "De Berk" overgeschilderd, maar er komt een nieuwe Brabantse naam op.

De Heer H.Lake uit de Statenlaan wist me te vertellen dat **Prins Mauritslaan No 30** "Antje" heeft geheten.

Mevrouw Scholten die op **Lomanplein 3** woont kwam onder het schilderwerk de oude naam "Rikarina" tegen; denklijk een samenstelling van namen.

Doordat er verbouwd werd en het hek open stond, ontdekte ik dat **Meerweg 5** de naam "Boshut" droeg. De Familie heet Bos en één van de kinderen stelde toen de naam boshut voor.

Nog een leuke aanvulling die ik dezer dagen kreeg uit Soest.

Op de **Nieuwe Hilversumseweg No 11** kwam in 1955 de familie Jonker wonen. De man heette Jonker en de meisjesnaam van zijn vrouw was Vreugdehil, zo ontstond toen de naam "Jonkervreugd".

Beerensteinerlaan 23 heette vroeger "Hulze Jannie"

Op **Groothertoginnelaan 20** staat nu: "Amata"

Op de **Prinses Irenelaan** worden villa's gebouwd. Deze groep villa's gaan "De Wilde Roos" heten zodat de herinnering aan de Familie De Wilde en de rozenkwekerij behouden blijft.

De vetgedrukte namen geven aan dat ze er in 1993 nog op stonden, helaas zijn er al weer enkelen verdwenen, maar gelukkig zijn er ook namen terug gezet zoals " Bella Vista" op de **Parklaan 20**

Willemslaan

- 3 **Aucuparia** Oude latijnse naam voor lijsterbes,
 4 **Stella Matutina** (pension) afgebroken. Nummer
 6 **Maria 's Lust** genoemd naar een van de bewoners: de vrouw van de Heer Dijkman.
 9 **Ben Trovato**, de naam houdt verband met het gezegde Si non e vero ben trivato. Hetgeen betekent Als het niet waar is dan is het toch goed gevonden.
 12 **Casa Nuova** is afgebroken,
 15 **Sylvana en Porto a Medio**. Deze laatste naam was een rusthuis geleid door Heer F.C.D.Thiene wiens tweede vrouw heette Mathilde André de la Porte.
 16 **Padang** Plaats gelegen aan de Westkust van Sumatra
 17a **Molly**,
 19 **Atjeh** gebied op Sumatra,
 22 **Batavia** hoofdstad van Java, nu Djakarta genoemd.
 22a **Hillegonda** genoemd naar de oudste dochter van Filbry, die er woont.
 26 **Selama**,
 28 **Alca**, (alce=eiland) Rusthoeve (pension).
 29 **d'Haesepan** Hier woont de Familie Haas. Zij hebben 5 kinderen, die nu het huis uit zijn. Er was veel aanloop en een gezellige "pan".
 30 **villa Sophie, Fancy**.
 32 **Njord**, (een zeegod) Helios afgebroken genoemd naar de bouwrij "HELIOS", waarvan de toenmalige bewoner directeur was.
 34 **Trifolio**, Iteka (in griekse letters is het eiland van Odysseus).
 36 **Het Maentje**,
 38 **Het Zonneke**,
 40 **Het Starretje**

Waldecklaan 14 heet **Sophia**, de eigenaar van No 14 en 16 was Johannes van den Houten. Hij gaf de villa's de namen van zijn nichten Sophia en Clara aan wie hij de huizen naliet. Nummer 15 **Anny Home**, 16 **Clara**, 17 **Margaretha** No 15 en 17 hoorden beiden van Arie L. van Schaick, zijn vrouw heette Margaretha.

Zwarte weg

- 16 **De Kan** (Naarden)
35 **Phanta Rhei** betekent: Alles stroomt d.w.z. niets is bestend. Woorden van Hesiodos ongeveer 700 v.C
61 **Helvetia, Anne-Ville** (Naarden)

Hartelijk dank aan de vele bewoners die op deze namen van villa's gereageerd hebben

Netty Langemeijer

Nominaties Zilveren Spiegel 2008

Op deze pagina ziet u nominaties voor de Zilveren Spiegel 2008. Mocht u een pand missen, waarvan u van mening bent dat de aanpassingen geheel in stijl zijn van onze prachtige wijk, mail dat dan naar info@spiegelvrienden.nl.

De genomineerde huizen hangen op koninginnedag in de stand van de vereniging. Tijdens de festiviteiten rond de Gooilandschool kunnen de bezoekers hun stem uitbrengen op de in hun ogen meest spiegelwaardige verbouwing/aanpassing.

Het huis met de meeste stemmen wint de Zilveren Spiegel.

Stad, stedenbouw en Verstedelijking in historisch perspectief

VILLAPARK HET SPIEGEL

Met goedkeuring van en veel dank aan de auteurs volgt hieronder een samenvatting van een werkstuk, geschreven door 2 studenten van de Universiteit van Amsterdam voor hun studie Planologie, Jeroen Vlamming en John-Paul Zigenhorn: "Stad, Stedenbouw en Verstedelijking, in historisch perspectief, Villapark Het Spiegel, Bussum".

Het Spiegel tot 1874

Het gebied wat nu Het Spiegel wordt genoemd werd vóór het ontstaan van het villapark gebruikt als bos en landbouwgrond. Bussum was een klein dorp met in 1817 zo'n 350 inwoners. Het inwonersaantal groeide daarna langzaam met gemiddeld vijftien tot twintig bewoners per jaar. Het was een boerendorp waar de bevolking het vooral moest hebben van landbouw, en dan vooral de verbouw van boekweit, en veeteelt. Een aantal inwoners werkte in de blekerij of in de zandafgraving. Naast deze inwoners was er ook een aantal personen, vooral rijke families, die 's zomers een buitenverblijf in Bussum hadden. Een van deze families was de familie Bodeman. De eerste villa in Bussum is dan ook neergezet door J.H. Bodeman, hij liet in 1821 al de villa Delta bouwen. De jaren daarna volgden nog twee villa's. Deze drie villa's vormden de basis voor de ontwikkeling van Het Spiegel, de eerste opzet. De stijl van de drie villa's is neoclassicistisch.

De Oosterspoorlijn zorgt voor een grote verandering

Tot 1874 was Bussum een rustig, pittoresk dorpje wat mooi gelegen was tussen bos, boekweitvelden, akkers, weilanden en zandafgravingen. Het dorpje bestond uit boerderijen met schuurtjes en stallen, een aantal villa's en veel kleine arbeiderswoningen voor de knechten, zandafgravers en kleine boeren (Schneiders, 2006). Bussum staat op woensdag 10 juni 1874 aan het begin van grote veranderingen. In 1874 werd namelijk de Oosterspoorlijn van de HJSM (Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij) tussen Amsterdam naar Hilversum en Zutphen gerealiseerd. Bij Hilversum was er een aftakking van het spoor richting Utrecht. Ook Bussum kreeg, samen met Naarden, een station in dit spoortraject. Daardoor werd Het Spiegel, wat naast de spoorlijn ligt, een stuk makkelijker bereikbaar voor veel mensen. Uit de gegevens van het stadsarchief Bussum blijkt dat veel nieuwe inwoners in de jaren na de opening van de Oosterspoorlijn uit Amsterdam kwa-

men. In de eerste jaren was de verbinding nog niet echt frequent. Men kon maar vijf keer per dag naar Amsterdam en terug reizen. Terwijl er vier sneltreinen voorbij het station reden, die bijvoorbeeld wel stopten op het station Hilversum.

Volgens de krant "Het Bussums Verleden" van oktober 1947, die berichtte over de periode aan het begin van de Oosterspoorlijn, werd het Gooi in een ijzeren band geklemd. Het dorpje kwam door de spoorlijn uit zijn isolement en verloor ook een deel van de landelijke rust.

De reden dat het station Naarden-Bussum op deze plek is komen te liggen komt van het toenmalige ministerie van defensie. Naarden was een garnizoensstad en daarom wilde het departement dichtbij Naarden een station hebben. Het mocht alleen niet te dicht tegen Naarden liggen want dat zou voordelig kunnen zijn voor de vijand.

Vanaf 1874 breidde Het Spiegel zich verder uit. Er is dan ook goed te zien dat het aantal bewoners het sterkst is gestegen in de jaren na de aanleg van de spoorlijn.

Door de opkomst van de suburbanisatie raakten dit soort gebieden erg in trek bij de rijkere mensen. De gronden waren niet duur en spoorlijnen zorgden vaak voor een redelijke aansluiting met een dichtbij gelegen stad. De spoorlijn was niet de oorzaak van de trek uit de stad. Dit verlangen leefde al langer alleen het werd mede mogelijk gemaakt door de trein om daadwerkelijk uit de stad te trekken. De rijkere kochten vaak gronden dichtbij stations, zoals ook de gronden van Het Spiegel. De welgestelden konden, in tegenstelling tot de arbeiders, ontsnappen aan de stad. Vertrekken uit de stad was voor veel mensen in die tijd een verlangen. Het was voor de rijken geen probleem om niet midden in de stad te zitten en op en neer te reizen. De welgestelden waren namelijk veel mobieler dan de armere bevolkingsgroepen in de samenleving. Arbeiders konden niet de band met de stad doorbreken.

In eerste instantie was een villapark vooral een investering in grond waarop veel werd gespeculeerd. Als er dan eenmaal een exploitatie plaatsvond op het gebied steeg de grond erg snel in waarde. Ook op de grond van het huidige villapark Het Spiegel werd veel gespeculeerd. Dit zorgde voor een gevarieerd

beeld van de eigendomssituatie.

Vijf jaar na de opening van de Oosterspoorlijn was de grond in Het Spiegel met 700% gestegen. Koste de grond in 1874 nog maar 25 cent per m², in 1881 was die waarde opgelopen tot 2 gulden per m² (De Haan, 1990).

Biegel en Loman, de belangrijkste personen bij de ontwikkeling van Het Spiegel

De belangrijkste personen in de eerste tien jaar van de villaparkontwikkeling van Het Spiegel zijn P.J. Loman (1826-1888), die voor 1874 al veel grond en huizen in Bussum in bezit had, en J.H. Biegel (1837-1922), zie figuur 1, die als een van de eerste een villa, Villa Nassau, in Het Spiegel aan het spoor liet bouwen.

Loman had veel geld en zette zich in voor Het Spiegel omdat hij toekomst zag in Bussum. Loman zette zich vooral in om de ontsluiting van het villapark met andere gemeenten te verbeteren. Hij zorgde voor een directe verbinding met 's Graveland.

Biegels reden om naar Bussum te trekken is niet bekend. Deze voormalige Duitser heeft zich als geen ander ingezet voor het dorp. Een van de eerste initiatieven was het oprichten van een commissie die pleitte voor meer avondtreinen.

Biegel

Figuur 1: Portret van Biegel, bron: Paul Schneiders, 2005

Loman en Biegel waren beiden medeoprichter en commissaris van de op 4 maart 1876 opgerichte Bouwmaatschappij Nieuw-Bussum. Beide heren hadden tot doel om in de gemeente Bussum grond aan te kopen, huizen en villa's te bouwen, tuinen aan te leggen, de percelen te verhuren en te verkopen en zo winst te maken, het waren tenslotte ondernemers. De bouwmaatschappij Nieuw-Bussum bestond uit drie commissarissen en een directie van twee personen. Al deze personen woonden zelf ook in Het Spiegel waardoor de betrokkenheid groot was. Biegel en Loman bleven, ondanks dat ze werkzaam waren bij de bouwmaatschappij, ook voor eigen rekening gronden kopen en verkopen. Vooral Biegel zette zich ook actief in om Het Spiegel en Bussum als

woonoord te promoten, met uitsluitend woonfuncties.

In Het Spiegel was vooral sprake van de bouw van kleine villaparkjes die op verschillende tijdstippen zijn ontwikkeld. Biegel probeerde wel een samenhang te creëren door de hoofdlijnen al vroeg gezamenlijk vast te leggen.

Het eerste villaparkje binnen Het Spiegel is het Nassaupark geweest. Dit park lag tegenover Villa Nassau van Biegel. Het park is angelegd door maatschap Teesing-Biegel. Dit was een maatschap tussen de Amsterdamse commissionair H. Teesing en de al eerder genoemde Biegel. Het doel van deze maatschap was de exploitatie van villa's en villaterreinen. De grond van het Nassaupark was in eerste instantie in handen van bouwmaatschappij Nieuw-Bussum maar maatschap Teesing-Biegel heeft deze grond later gekocht.

Bij de ontwikkeling van dit park is de landschapsarchitect Dirk Watzet nauw betrokken geweest. Hij woonde zelf in een villa in Het Spiegel. Deze architect heeft voor villapark vaker adviezen uitgebracht en was onder andere verantwoordelijk voor de 'Kom van Biegel'. Voor het Nassaupark heeft Watzet tussen Villa Nassau, met een grote tuin van 1 hectare, en het park, waarbij gebruikt werd gemaakt van een bestaande sloot, een lange rechte zichtas gecreëerd waardoor er voor het oog een verbinding tussen villa en park ontstond die in werkelijkheid door de spoorlijn waren gescheiden.

De spoorlijn zorgde ervoor dat Het Spiegel werd afgescheiden van het dorpscentrum. De spoorlijn zou al snel een sociale grenslijn betekenen in Bussum. Aan de andere kant van het spoor woonden voornamelijk de boeren. Toen de Nieuw-Bussumers, de Spiegelbewoners, in het gebied kwamen te wonen wilden zij meteen alles regelen in het gebied. De Oud-Bussumers, de oud bewoners van het dorp, zaten echter in de gemeenteraad en dat zorgde in de beginperiode wel voor enige botsingen. De oude bewoners waren natuurlijk deels jaloers maar keken ook met afgunst naar de villabewoners. Ook kregen ze opeens te maken met meerdere geloofsovertuigingen terwijl tot dan toe enkel het katholicisme te vinden was in Bussum. Biegel heeft lang last gehad van de duidelijk aanwezige scheiding. Er zijn in de periode 1875 tot 1880 veel verzoeken van Biegel afgewezen omdat de gemeenteraad er niets in zag om Bussum uit te laten groeien tot een villadorp. Na 1880 verdween een aantal Oud-Bussumers uit de gemeenteraad en namen de Nieuw-Bussumers langzamerhand de meerderheid in de gemeenteraad. In 1883 werden zelfs de sociëteiten van de Oud- en Nieuw-Bussumers samengevoegd.

Een goed voorbeeld van de plannen van de Nieuw-Bussumers komt uit de krant het Bussums Verleden van april 1876. In het artikel "Nieuwlichters slaan aan het rekenen" wordt beschreven hoe zes nieuwe

"families" de vereiste rente en aflossing kunnen opbrengen voor een lening die voor bestrating, begrinding, brandspuit en lantaarns moet zorgen. Het initiatief tot verandering kwam duidelijk van buitenaf.

Het villapark heeft een gefragmenteerde opzet. Dat wil zeggen dat het park beetje bij beetje is ontwikkeld. Dit heeft sterke gevolgen gehad voor het gebied. De reden voor een gefragmenteerde ontwikkeling was dat er veel vanuit particulier initiatief werd gebouwd en dat was weer een gevolg van de ingewikkelde eigendomsverhoudingen. Daardoor kon het villapark niet als één geheel worden ontwikkeld.

Er waren vele particulieren die grond in handen hadden. Naast deze particulieren waren er de al eerder genoemde bouwmaatschappij Nieuw-Bussum en maatschap Teesing & Biegel. Later is hier nog de bouwgrondexploitatie maatschappij Gooiland bijgekomen.

De gemeente Bussum was vaak eigenaar van de wegen en de paden. En de Vereniging van Stad en Lande vertegenwoordigde de oorspronkelijke bewoners van het Gooi.

De gefragmenteerde opzet wordt gekenmerkt door de ontwikkeling van kleinere parkjes en deelgebieden door verschillende ontwikkelaars. Een voorbeeld daarvan is al eerder gegeven met het Nassaupark. Ook de 'Kom van Biegel' en het Helenapark zijn kleinere, afzonderlijk ontwikkelde parkjes.

Wat al is gebleken is dat de gemeente weinig wordt genoemd bij de ontwikkeling van Het Spiegel in de beginperiode. De gemeente had een andere visie dan de exploitanten. De gemeente zag de noodzaak er niet van in om te investeren in het park terwijl dat later veel meer zou opleveren. Om toch tot een soort van samenwerking te komen én een planmatige ontwikkeling heeft Biegel op 1 januari 1879 de 'Vereniging tot Verfraaiing der Gemeente Bussum' opgericht. Hij was ook tevens het enige bestuurslid van de vereniging in het eerste jaar. In deze vereniging worden particuliere initiatieven gebundeld en zijn nieuwe bewoners en exploitanten georganiseerd.

Na 1900 ging Het Spiegel door met ontwikkelen. In de eerste periode van de 20^e eeuw ontwierp de architect K.P.C. de Bazel een paar mooie villa's. In deze periode was het niet alleen de al eerder genoemde Bouwmaatschappij Nieuw-Bussum die ontwikkelde, J. Corver had ook veel grond in handen. De Maatschappij voor Bouwgrondexploitatie Gooiland kocht veel land van hem en exploiteerde daar een aantal grote terreinen op.

De sterke verdichting in het villapark is vooral te vinden aan de noord en zuidrand van het villapark en ten zuiden van het Nassaupark. De lage verdichting is vooral te vinden in het westelijk deel en rond de 'Kom van Biegel', die in het zuiden van Het Spiegel is gelegen. Op de kaart van Bussum uit 1908 (figuur 2) is dit goed te zien.

Figuur 2: Het Spiegel in 1908, bron: kaartenzaal UVA.

De reden voor de sterkere verdichting rond het Nassaupark is dat het naast het dorpscentrum is gelegen. Daarnaast kwam er meer behoefte aan kleinere villa's op minder grote kavels. Daarom zijn er veel van dit soort woningen gebouwd na 1900 langs de noord en zuidrand van het park. Natuurlijk is ook de herverkaveling van invloed geweest op Het Spiegel. Gevolg van de herverkaveling zijn veel opgedeelde grote kavels waar kleinere, dubbele villa's kwamen te staan.

De in 1874 begonnen suburbanisatie nam na 1900 sterk toe. Het Spiegel had zich tegen die tijd al ontwikkeld tot een volwaardig villapark met veel bebouwing. Het Spiegel begon langzamerhand vol te raken en de grondprijzen waren sterk gestegen. De grond tegen Het Spiegel aan was nog wel goedkoop. De gemeente Naarden heeft hier toen villa's laten bouwen en zo geprofiteerd van het villapark van de naastgelegen gemeente. Veel terreinen waar in eerste instantie voor gekozen werd om niet op te bouwen werden nu aantrekkelijk voor exploitanten om te ontwikkelen.

Het Spiegelplan

Rond 1940 was er een grote commotie rond het al dan niet door laten voeren van Het Spiegelplan (zie figuur 3, het krantenartikel). Dit plan bevatte een aantal aanpassingen in Het Spiegel zoals het plaatsen van riool door het gebied. Het verharren van de wegen was ook in het plan meegenomen en dat zorgde voor de grote discussie. De Nieuw Bussumers zagen het noodzakelijk maar de Oud Bussumers vonden het een aantasting van het landelijke karakter van Het Spiegel. Hoe belangrijk deze situatie is geweest voor de voor en tegenstanders kan het best geïllustreerd worden aan de hand van het volgende krantenartikel (figuur 4) uit de Bussumsche Courant van 15 september 1939.

Figuur 3 Krantenartikel "Verbetering van 't Spiegel voorgesteld" uit Bussumsche Courant 22 augustus 1939.

Het artikel pleit, niet verassend, voor verbetering van de wegen. Er wordt gesproken in zinnen als "Spiegel-ellende is een schande voor de gemeente", "het werd een bejaarde vrouw noodlottig" en een "zeer ernstige breuk aan het rechterheupbeen". Dit geeft aan hoe de situatie leefde in Bussum en hoeveel belang men eraan hechtte. Uiteindelijk kon het natuurlijk niet uitblijven dat de wegen, tot spijt van de groep Oud Bussumers, werden verhard.

Figuur 4: Krantenartikel "Wantoestand in Spiegel" uit de Bussumsche Courant van 15 september 1939.

Extra inspanningen

De eerste villa's na 1874 werden langs het spoor gebouwd. Er werden prachtige parkachtige tuinen aangelegd, kosten noch moeite werden gespaard. De boodschap was: kijk zo mooi kunt u hier wonen. Er is zelfs bekend dat er muurtjes langs het spoor zijn gesloopt om de reizigers een goed beeld te kunnen geven op de villa's en de tuinen. Een van de villa's die aan het spoor stond was Villa Nassau van J.H. Biegel gelegen in het Nassau Park (zie figuur 5).

Figuur 5: Het Nassau Park, bron: Paul Schneiders, 2005.

Om de welgestelden een goed beeld te kunnen geven van de omgeving werd met de opening van Hotel Nieuw-Bussum een mogelijkheid geboden om een goede indruk te krijgen van het gebied (zie figuur 6). De potentiële kopers konden in het hotel, dat tegenover het station lag, een overnachting boeken om kennis te kunnen maken met de rust en de schoonheid van Bussum. Hierna kon men beslissen of men hier wel of niet een huis wilde (laten) bouwen. Al in 1875 werd het hotel na initiatief van Bouwmaatschappij Nieuw-Bussum voor FL 16.000,- opgeleverd. Aan de andere kant van het spoor was al Hotel De Rozenboom gevestigd, maar dat was 'van dorpsse eenvoud en gezelligheid', daarnaast lag het op 15 minuten lopen van het station en waren de paden naar het hotel slecht. Omdat dit hotel niet geschikt was werd direct na de opening van de spoorlijn begonnen met de bouw van Hotel Nieuw-Bussum (Schneiders, 2005).

Figuur 6: Hotel Nieuw-Bussum, bron: Paul Schneiders, 2005.

Figuur 12: Het huidige stratenpatroon van Het Spiegel.

In een krantenartikel uit de Bussumsche Courant van 15 augustus 1940 wordt er zelfs gesproken over een 'Spiegheelprobleem'. Het krantenartikel meldt: "Een wandeling door het Spieghele is niet alleen een schrik voor vreemdelingen, maar ook menige Bussumer die er niet zooveel te maken heeft, krijgt dikwijls het gevoel, in een doolhof terecht gekomen te zijn, wanneer hij de schoone lanen doorkruist op zoek naar een minder bekend punt." Dit geeft aan hoeveel verwarring het stratenpatroon geeft. In het krantenartikel wordt dan ook gepleit voor meer plattegronden in het villagegebied.

Het was Biegel er zeer aan gelegen om voor een goede ontsluiting te zorgen voor het gebied; dit in het voordeel van de exploitanten en ook voor de toekomstige bewoners. Er was echter het probleem van de vele eigenaren van de grond. Uiteindelijk is er onder aanvoering van Biegel en Loman structuur gebracht in het hoofdwegennet. Dit zagen zij noodzakelijk voor een spoedige ontwikkeling van het gebied. Het gemeentebestuur heeft hier niet van harte aan meegewerkt. Het gemeentebestuur was bung dat door de ontwikkeling van Het Spiegel de landelijke rust in het dorpje verloren zou gaan.

Boogvormige hoofdwegen moesten het villapark aansluiten op het station, het dorp en op de wegen richting Hilversum, Naarden en 's-Graveland. In figuur 13 is het hoofdwegennet van Het Spiegel te vinden. Het oude padenpatroon van rond 1850 vormt de basis voor de hoofdstructuur van de wegen. Daarnaast is het patroon een kras kras van allemaal kleine straten. Deze kleinere wegen wisselden veel van breedte. Door onderhandelingen met de eigendomsbewijzen kon de breedte sterk wisselen. De straten hadden geen schilderachtige reden maar waren vooral pragmatisch aangelegd. Aan de hoofdwegen werden er door de exploitanten zelf villa's gebouwd om de ontwikkeling te

stimuleren.

De Toekomst

De gemeente Bussum heeft in 2005 adviesbureau RBOI opdracht gegeven om een startnotitie op te stellen waarin Het Spiegel wordt geïnventariseerd. Het doel van deze startnotitie is dat gemeenten eens in de ongeveer 15 jaar de bestemmingsplannen moet actualiseren. Mede door de komst van de nieuwe Wet op de Ruimtelijk Ordening (WRO) vindt dit nu plaats. De notitie geeft aan dat de kantoren over het gebied verspreid zijn en dat dit in sommige gevallen zorgt voor parkeeroverlast. Het Spieghele kenmerkt zich verder door de vrijstaande bebouwing en groene tuinen langs kronkelige wegen. De dichtheid van de bebouwing verschilt sterk, deze variatie is de kracht van Het Spiegel. De meeste voorzieningen zijn aan de rand van het gebied te vinden, direct aan de andere kant van het spoor, in het centrum van Bussum. In de loop van de tijd hebben zich behoorlijk wat bedrijven in grote villa's gevestigd en zijn er aan de rand van het gebied enkele sportfaciliteiten bijgekomen, bijvoorbeeld tennisbanen. Door de veranderingen in de tijd is Het Spiegel wel herkenbaar gebleven. Hoewel het karakter dus hier en daar is aangetast is Het Spiegel nog altijd te herkennen als een typisch Goois villapark (RBOI, 2005). Niets voor niets is Het Spiegel benoemd tot een beschermd dorpsgezicht, hierdoor is het gebied beschermd tegen grote veranderingen.